

متقیان: می‌خواستیم در برنامه بگوییم در همین خانه‌های آپارتمانی و کوچک هم می‌شود روزه برگزار کرد و این سنت را زنده نگه داشت. مادر برنامه به هم یادآوری می‌کنیم اجرآدمی به رنگ سفره و تعداد آدم‌ها نیست. حتی با دو یا سه نفر هم می‌توان چراغ روزه را در خانه زنده نگه داشت. ما می‌خواهیم بگوییم باید تصویری از عزاداری اهل بیت (ع) را در چارچوب خانه‌هایمان خلق کنیم

گفت‌وگو با علیرضا متقیان، تهیه‌کننده «روضه خانگی» ویژه برنامه محرمی تلویزیون

در هر خانه‌ای می‌شود روزه داشت

خاطره داریم. خانه‌ها بزرگ بود و همه همسایه‌ها هم در روزه شرکت می‌کردند. یادم هست خانه مادر بزرگ خودم حیاط دار بود و هر سه شنبه مراسم روزه‌خوانی برپا بود. امروز اما به خاطر گسترش آپارتمان‌نشینی و فضای مجازی این روزه‌خوانی‌ها کمتر شده اما همچنان هستند خانه‌هایی که روزه در آنها برگزار می‌شود ولی کمتر دیده می‌شوند. به همین دلیل تصمیم گرفتیم به رونق دوباره این روزه‌ها با تولید این برنامه کمک کنیم.

تهیه‌کننده روزه خانگی ادامه داد: می‌خواستیم در برنامه بگوییم در همین خانه‌های آپارتمانی و کوچک هم می‌شود روزه برگزار کرد و این سنت را زنده نگه داشت. ما در برنامه به هم یادآوری می‌کنیم اجرآدمی به رنگ سفره و تعداد آدم‌ها نیست. حتی با دو یا سه نفر هم می‌توان چراغ روزه را در خانه زنده نگه داشت. ما می‌خواهیم بگوییم باید تصویری از عزاداری اهل بیت (ع) را در چارچوب خانه‌هایمان خلق کنیم و میزبان دوستان و عزیزان در این روزه‌ها باشیم حالا هر چقدر این روزه کوچک و کم‌هزینه باشد. صحبتی هم از شکوه در این روزه‌ها نیست. مثلاً هیچ وقت نمی‌گوییم روزه باشکوه خانگی. امتیاز برجسته این روزه‌های خانگی به سادگی آنهاست.

علیرضا متقیان از تهیه‌کنندگان جوان سیماست که تهیه‌کنندگی برنامه «روضه خانگی» به او سپرده شده است. متقیان این روزها تهیه‌کنندگی برنامه پرمخاطب و قدیمی سیمای خانواده را نیز بر عهده دارد. او متولد سال ۶۰ در تهران است و در تلویزیون تجربه مونتاژ، فیلمبرداری، تصویربرداری، صداپردازی، آیت‌سازی و مستندسازی را هم دارد. برنامه‌های روبوکاپ، ملاحظه کنید، از قاب پنجره و... از آثار او در رسانه ملی است.

متقیان در ابتدای صحبت‌هایش از روزه‌خوانی برای اهل بیت (ع) به عنوان اتفاقی قدمت دار و تاریخی یاد می‌کند و می‌گوید: «روضه خانگی به دوره رضاخان و زمانی که عزاداری در کوچه و خیابان ممنوع بوده برمی‌گردد.» متقیان همچنین پرداختن به موضوع روزه خانگی در تلویزیون را اتفاق جدیدی می‌داند که برای کسی تکراری نیست اما موضوعی قابل لمس برای مردم ایران است. او درباره ضرورت تولید برنامه روزه خانگی گفت: از قدیم در منازل در روزهای مختلف هفته روزه برپا بود که این خانه‌ها با تابلویی از دیگر خانه‌های محله متمایز می‌شدند. اتفاقاً ما هم این تابلو را در برنامه بازسازی کردیم. همه ما از روزه‌های خانه مادر بزرگ، خاله، دایی و فامیل

جای خالی روزه خانگی در تلویزیون

او استقبال مخاطبان از ارسال ویدئو از روزه‌های خانگی را مثبت ارزیابی کرد و ادامه داد: «استقبال بسیار خوب بوده است ضمن این که ما روزانه از میان کسانی که ویدئوها را ارسال کردند، به قید قرعه کمک هزینه کربلا اهدا کردیم. خودم هم که شب‌ها در هیأت حضور پیدا می‌کردم، مردم برای پخش برنامه کلی تشکر می‌کردند و می‌گفتند چقدر جای خالی این برنامه احساس می‌شد. خود برنامه هم حال و هوای خاصی داشت. دکور برنامه هر شب جمع می‌شد. وقتی ساعتی قبل از شروع برنامه به استودیو می‌رسیدم، می‌دیدم همکارانم با چه عشقی در حال چیدن فرش و سماور و استکان‌ها هستند. این حس و حال، خاطرات روزه‌های مادرم و هیأت‌های محلی را به یاد من می‌آورد.»

هدیه شهید مدافع حرم برای خانم مجری

ایزدی درباره یکی از ماندگارترین اجراهایش می‌گوید: «اجرای خودم را در یکی از ویژه‌برنامه‌های وفات حضرت زینب (س) بسیار دوست دارم. مهمان‌های این برنامه مرا دگرگون کردند. یکی از این مهمانان مادر شهید مشتاقی، شهید مدافع حرم بودند. من ارادت خاصی به مادران شهدا دارم و بسیار قربان صدقه این مادر رفتم. ایشان بسیار عجیب بودند در صحبت‌هایشان می‌گفتند (حسین) پسر شهیدم هم اینجاست. من جواب دادم شهدا همیشه مهمان ما هستند. آن روز برای اجرای برنامه از حضرت زینب (س) مدد گرفتم چون مهمانم نیز شهید مدافع حرم بودند، از حضرت زینب (س) خواستم براتم را بدهد و به خانم گفتم دعوت می‌کنم تا به حرم تان بیایم. بعد از برنامه، مادر شهید کتابی از شهید به من دادند که من در طول یک روز آن را مطالعه کردم و به مادرم گفتم می‌خواهم به سوریه بروم. آخر هفته بعد در حرم حضرت زینب (س) بودم. به مادر شهید زنگ زدم و گفتم حاج خانم نایب‌الزیاره شما هستم. مادر شهید مشتاقی گفتند خیلی منتظر بودم تا به من زنگ بزنید و این خبر را بدهی. چون شما خیلی به من در برنامه احترام گذاشتی، منتظر بودم ببینم حسینم برای تو چه کاری انجام خواهد داد و چگونه محبت را جبران می‌کند؛ چون حسین روی من خیلی حساس است.»

حیات روزه‌ها در خانه‌ها

بحث اهمیت روزه‌های خانگی نه تنها در حوزه پرداخت رسانه‌ای بلکه در مورد حیات اصل روزه نیز همیشه مطرح بوده. حجت الاسلام پناهیان درباره اهمیت این جریان در گفت‌وگویی بیان کرد: سرچشمه مراسم بزرگ، خانه‌های کوچک هستند که در آنها روزه برگزار می‌شود. در این صورت این مراسم بزرگ اصالت پیدا می‌کند. به این معنا که دیگر جانبدار در خانه دور هم جمع شویم، به بیرون آمدیم. افزوده: اگر فقط در مراسم بزرگ روزه باشد و سرچشمه این مجالس با عظمت در خانه‌ها نباشد، ممکن است این دریاچه خشک شود و دچار آسیب‌های مختلف شود. اگر در این دریاچه یا اقیانوس از سرچشمه آب جاری شود، این آب تازه می‌شود. عظمت و اصالت این مجالس روزه که برکات بسیاری دارد و هنوز شناخته نشده است، هستی و هویت خود را از روزه‌های خانگی می‌گیرد. اثر این مجالس، در روزه‌های عمومی فوق‌العاده است. یک سالی در قم با این که هیأت بزرگ چند هزار نفری داشتیم که هر هفته حضور پیدا می‌کردند، بنا داشتم در خصوص اهمیت روزه‌های خانگی صحبت کنم اما متأسفانه دیدم در خانه روزه‌ای ندارم. این درحالی بود که مجلس روزه هفتگی ما یک روزه خانگی بود که به دلیل ازدیاد جمعیت امکان برگزاری در خانه را نداشت. برای همین هیأت را به بیرون از خانه آوردیم و دیگر در خانه مجلسی نداشتیم.

پناهیان یادآور شد: بنا داشتم از اهمیت روزه‌های خانگی بگویم اما در خانه روزه‌ای نداشتیم، به فرزندانم گفتم روزه خانگی بگیرد تا من در این دهه از این موضوع بگویم. به همت بچه‌ها روزه‌ای ترتیب دادیم و با این که خودم روزه بزرگی بیرون از خانه داشتم، دنبال سیاهی و چای و استکان برای این روزه خانگی رفتم تا شامل آیه «لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ؛ چرا سخنی می‌گوئید که عمل نمی‌کنید؟!» نباشیم.

شکوه مجالس بزرگ عزاداری به جای خود محفوظ است و به آن نیازمندیم اما آن را به مثابه دریاچه و دریایی تصور می‌کنم که از نهرهایی نشأت می‌گیرد که سرچشمه آن روزه‌های خانگی است. اگر این دریا موجب شود که آب درجا‌هایی نشست نکند و از دل آن این نهرها بیرون بیاید هم خوب است و این باقی خواهند ماند. اگر فقط در این مراسم‌های بزرگ روزه باشد و سرچشمه آن در خانه‌ها نباشد، ممکن است این دریاچه خشکد.

